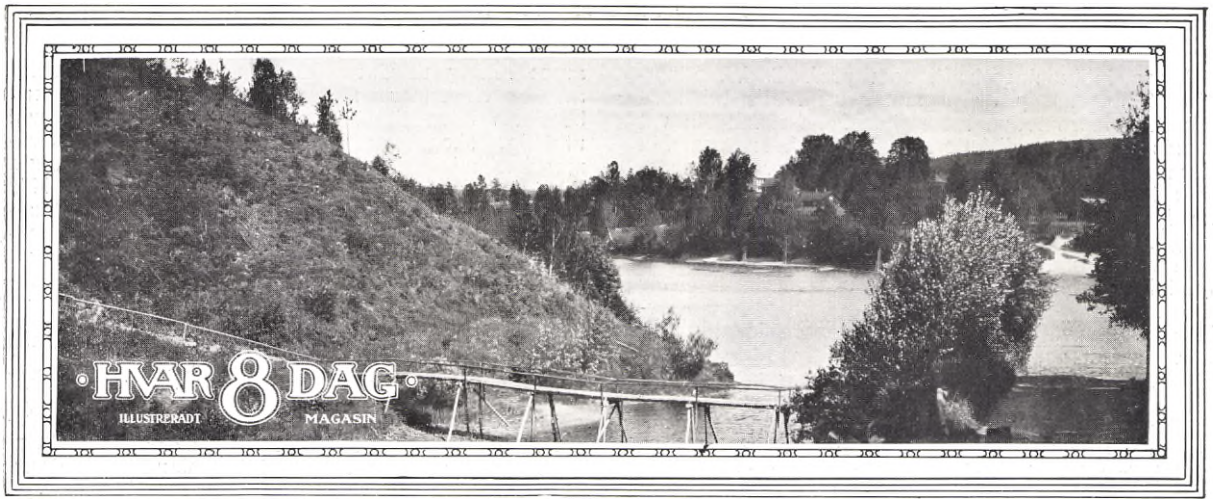

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •
ILLUSTRERADT MAGASIN

25:TE ÅRG.

DEN 15 JUNI 1924.

N:o 37.

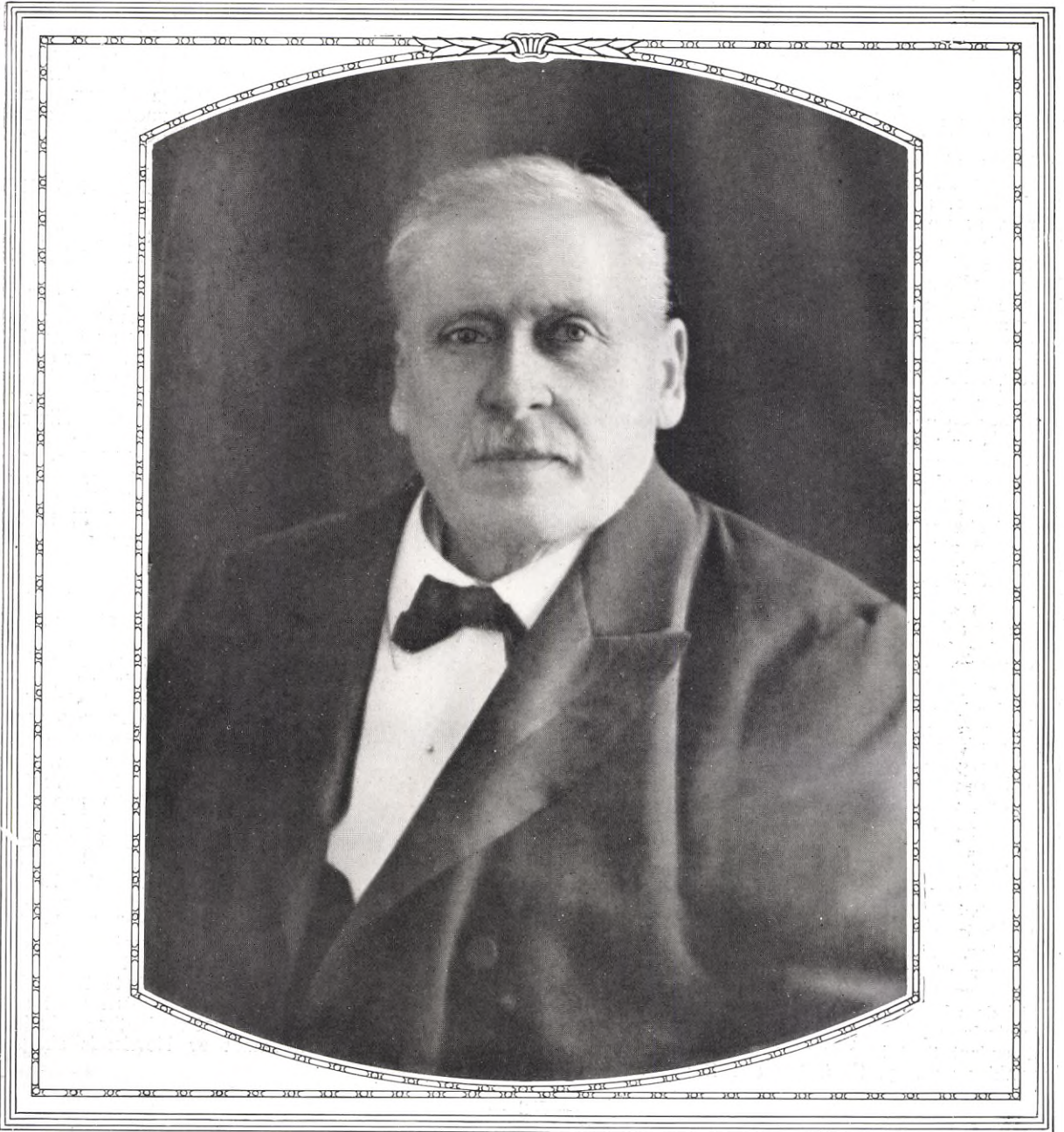

Foto. Wester, Karlstad.
Klisché: Göde Ritbyrå & Klöckmansfält, Gbg

Fredrik Lovén

Klarätven vid Ransäter.
Foto. G. Cederlund, Nora.

I den inbjudningsskrift, som prof. C. W. Blomstrand i egenskap av promotor utfärdade till 1874 års doktorspromotion inom filosofiska fakulteten vid Lunds universitet, diskuterades bl. a. frågan, huruvida denna promotionsfest icke komme att bliva den sista, som hölles. Farhågorna, att så kunde bliva fallet, ha lyckligtvis icke besannats. Den rent svenska plägsed, i andra länder utan verklig motsvarighet, som våra promotioner utgöra, har motstått den påfrestning, införandet av en ny examensordning för dem innebar. De 1874 års promoti, som ännu kvarleva, ha såväl som sina föregångare kunnat fira halvsekelstest som jubeldoktorer med mottagande av en frisk lager. Bland dem befann sig ett ovanligt stort antal på olika samhällslivets områden högt förtjänta män. Till dessa hör bland andra f. skogschefen vid Uddeholmsverken, d:r Fredrik Lovén, vars bild i dag återgives på H. 8 D:s första sida.

Fredrik August Lovén är född i Lund den 2 maj 1847. Tillhörande en på vetenskapsens och näringslivets områden lika framstående fädernesläkt är han son av professorn, med. och fil. doktorn Nils Henrik Lovén och hans maka Ulrika Elisabeth Liljewalch. Efter att ha genomgått Lunds katedralskola och där avlagt mogenhetsexamen år 1866 fortsatte han vid universitetet och avlade där 1873 gamla filosofie kandidatexamen för att därefter som innehavare av Batramska stipendiet anträda en skogsvetenskaplig studieresa till Tyskland, där han företrädesvis uppehöll sig vid forstkademierna Neustadt-Eberwalde och Tharand. Vid den förra kom han under inflytande bl. a. av den framstående botanisten Robert Hartig, som väckte hans intresse för skogsträdens patologi; den gradualavhandling han i maj 1874 offentligligen försvarade kom på den grund att handla "Om parasitsvamparne och deras inflytande på skogskulturen". Den tillägnades föräldrarna och då fadern samtidigt fick mottaga jubelkransen, kom dedikationen att lyda "I femtioårig lager vill sonlig kärlek utflåta dessa blad". Han genomgick nu ytterligare skogsinstitutet, varifrån han utexaminerades 1875, och inträdde därefter i skogsstaten, där han efter en kort tjänstgöring som extra ordinarie i skogsstyrelsen började sin verksamhet som praktisk skogsman, såsom jägmästare i olika revir i Hälsingland. År 1878 kallades han emellertid åter till Stockholm, där han dels tjänstgjorde som ingenjör och statistiker i skogsstyrelsen, dels som t. f. lektor i naturvetenskap vid skogsinstitutet, dels som fysiolog vid lantbruksakademien, dels som amanuens hos domänstyrelsen, tills han med ingången av år 1884 tillträdde den plats som skogschef vid Uddeholmsverken, åt vilken han i nära ett kvartsekel skulle komma att ägna sina krafter: först år 1908 på hösten avgick han därifrån med pension.

Det arbete han i denna egenskap utförde blev av betydelse icke blott för det företag, som närmast därav drog gagn, utan jämväl för hela Värmland och för riket i dess helhet, tack vare den förtjänstfulla och omfattande författarverksamhet han utvecklade. Redan 1877 hade han nedskrivit en framställning "Om våra skogars liv och strid", avsedd att för den i skogsfrågor mindre bevandrade öppna ögonen för de många krafter, som verka i skogen, och denna blev han nu äntligen (1884) i tillfälle att utgiva; i densamma underströk han den dittills i vårt land väl mycket åsidosatta betydelsen av markbetäckningen och lagarne för växtsamhällets uppkomst och utveckling. Vidare verkställde han år 1884 undersökningar rörande den årliga tillväxten av Uddeholmsskogarna, som sedermera utsträcktes till Värmland i dess helhet. Han fann därvid att granen hade vida starkare tillväxt än tallen, (2,65 kbm. och hektar mot endast 2,12 kbm. under förutsättning av omloppstider av resp. 90 å 100 och 120 år). Härvid

avses relativ tillväxt eller den del av den absolut avsatta virkesmassan, som under god skötsel kan beräknas bli tillgänglig för skogsägaren och vid uthålligt skogsbruk bli bestämmande för avverkningsberäkningen, medan den möjliga eller absoluta tillväxten naturligtvis är högre (3,88 kbm.). När en k. kommission år 1910 tillsattes för försökstaxering rörande virkeskapital, tillväxt m. m. av skogarne inom Värmlands län, kallades ock Lovén på grund av sin stora erfarenhet och auktoritet på området att vara dess ordförande. Väl tvangs han av sin hälsa att avgå som sådan samma år, men de resultat han redan i början av år 1912 uppgav kunna väntas av taxeringen, kom förundransvärt nära det verkliga av kommissionen i dess år 1914 avgivna betänkande upptagna. Hans år 1892 utgivna, sedermera även till tyskan översatta arbete "Om tallens och granens tillväxt i Värmland samt dessa skogars ekonomiska mogenhetstid och behandling" blev också föremål för mycken uppmärksamhet och uppskattning. Ytterligare har Lovén lämnat ett flertal värdefulla bidrag till diskussionen om den lämpligaste skogsvården. Bl. a. har han försvarat trakt-huggningen mot de framförda ensidiga förorden för blädning och kraftigt opponerat mot det bl. a. av Frans Kempe förordade tvänget att här i landet endast uppdraga och sköta olikåldriga skogar. Han bestrider påståendet, att de uti eller under äldre skog uppväxta plantorna skulle äga företrädesegenskaper framför jämnåldriga, vid sidan om varandra uppväxande. Intressanta äro de beräkningar han vid sekelskiftet utförde rörande kostnaderna för skogsodling och huru dessa stiga under olika räntefot intill den tid, då skogen är färdig att tagas. Förhållandena har dock ändrats åtskilligt sedan dess, i synnerhet vad räntefoten beträffar.

Ett särskilt erkännande har Lovén gjort sig förtjänst av på grund av de "till gemene man" och skolans tjänst utgivna *Råd vid skogsodling av barrträd* vilka från år 1900 utgivits i ett flertal upplagor och i tiotusentals exemplar. Hans intresse för skogsvårdsundervisningen har tagit sig uttryck jämväl däri att han i flera år verkat som lärare i skogshushållning vid lantman- och folkhögskolan i Molkom.

För övrigt har Lovén i en mångfald tidskrifts- och tidningsuppsatser lämnat bidrag till belysande av skogsvårdsfrågor. I skogsstyrelsens berättelse angående skogs- och jaktväsendet i Sverige intill 1870 har han medverkat med avdelningen om skogsvetenskapens uppkomst och utveckling samt skogsundervisningen, samt i "En bok om Värmland" med kapitlet om skogsväsendet. År 1903 utgav han en historik rörande de skogar, som närmast stått under hans vård: "Uddeholms bolags skogshistoria".

Som de flesta skogsmän har Lovén varit en intresserad jägare. Redan under sin Lundatid var han 1870—73 sekreterare i det förnämliga Zoologiska jägaresällskapet i Lund och åren 1881—84 beklädde han samma uppdrag i Svenska jägareförbundets centralavdelning. I samma egenskap har han författat och inför förbundet föredragit de stadgar, målskjutnings- och ordningsregler, som 1883 vunno förbundets godkännande. Sedermera har han haft säte i förbundets styrelse och kallades 1885 till hedersledamot av dess avdelning i Filipstad.

Vid grundandet av Sällskapet för Svenska Kvar-
tetsångens främjande deltog han som stiftare.

Bland utmärkelser, som kommit Fredrik Lovén till del, må nämnas, att han år 1906 fick mottaga det då i Norrköping hållna allmänna svenska lantbruksmö-
tets hederspris, mindre guldmedalj jämte hedersdiplom för alster av skog och skogsskötsel samt att han år 1910 kallades till ledamot av lantbruksakademien. Han är hedersledamot av Norrlands skogsmannaförbund.

GRÖNLAND OCH GRÖNLÄNDARNA.

TILL DEN AKTUELLA DANSK-NORSKA GRÖNLANDSFRÅGAN.

Häftiga diskussioner såväl i Danmark som Norge ha gjort den grönländska frågan aktuell för långa tider. Anledningen är att man väntar få en traktat avslutad mellan de båda länderna rörande Grönlands och Norges olika ekonomiska rättigheter däruppe. Traktaten är godkänd av det norska Stortinget och har anbefallts till godkännande av representanter för de fyra stora danska politiska partierna, vilka även förhandlat med norrmännen därom. Emellertid har det isynnerhet från konservativt, men även från radikalt håll i Danmark rests en storm mot traktatens godkännande, enär densamma enligt vederbörandes uppfattning skulle kränka Danmarks värdighet. I trots härav torde traktaten likväl bliva godkänd, då den anbefalles av landets två starkaste partier, socialdemokraterna och venstern.

Samtliga europeiska länder, med undantag för Norge, samt Amerika ha förlängesedan erkänt Danmarks suveränitet över Grönland, och det torde vara ett ganska litet parti bland norrmännen, som bestrida Danmark denna rätt. Därmot står det norska folket enigt i sitt önskemål att på Ost-Grönland erhålla en del ganska vittgående fördelar för de norska fångstbåtarna samt rätt till jakt och fiske i mycket stor utsträckning. Traktaten skulle ordna alla dessa förhållanden. Men det olyckliga med en dylik traktat är att den avfattas på ett sätt av politikerna och tillämpas på ett annat av de praktiska affärsmännen. Efter talrika sakkunniga uttalanden måste komplikationer av allvarigare art oundgängligen uppstå, om traktaten godkännes, men å andra sidan måste naturligtvis spörsmålet få ett slutligt avgörande.

Över huvud har den grönländska frågan väckt mycket ont blod i Norge, ävenså i Danmark, och traktat-anhängarna med J. C. Christensen och statsminister Stauning i spetsen hävda till och med att det icke minst för det nordiska samarbetets skull är en nödvändighet att traktaten godkännes.

Emellertid har man nu från dansk sida gjort ett ihärdigt nytt försök med Grönland, nämligen koloniseringen av Scoresbys sund på öns Ost-kust. Talrika mer eller mindre lyckade koloniseringsförsök ha visserligen förut blivit gjorda under tidernas lopp, men i fråga om Scoresbys sund har man fördelen att kunna bygga på alla tidigare erfarenheter samt att få den framstående grönländsforskaren kapten Einar Mikkelsen till ledare av själva koloniseringen.

Allt detta är emellertid av mera speciell natur. För den utomstående kan själva grönländsspörsmålet ses från många sidor, och lyckligt skulle det vara om man kunde nå fram till en bestående ordning, ty såsom förhållandena nu äro kunna de icke fortsätta.

Utänför Danmark och Norge och vetenskapliga kretsar är kändedomen om Grönland icke stor. Grönland är jordens största ö, i det landet sträcker sig från 60°, nordlig bredd till 83½° samt från 20° västlig l. till 70° Landets samlade areal uppgår till 2,182,000 kvkm., varav emellertid 1,869,000 kvkm. äro täckta med evig snö och is och endast 313,000 kvkm. äro isfria. Detta isfria land finnes blott längs kusterna, vilka äro inskurna med talrika djupa fjordar, beströdda med ögrupper, vilka på sina ställen antaga sådana dimensioner, att de kunna benämnas skärgård. Längs kusterna, än inne i fjordarna, än ute i skärgården, bo grönländarna, ett folk ursprungligen av eskimåras, som dock numera i mycket stor utsträckning uppblandats med europeiskt blod. Befolkningen uppgår i sin helhet till 14,000 invånare, varav 13,000 äro bosatta på västkusten av landet från sydspetsen och upp till cirka 74°, nordlig bredd. Vidare lever ett litet samfund på 2—3,000 människor på västkusten mellan 77° och 80° nordlig bredd, och slutligen lever en stam på cirka 600 människor på ostkusten mellan 63° och 66°.

Grönländarnas näringsliv är i allt väsentligen baserat på havet och isynnerhet på fångster av sälar och de minsta valarterna. Dessutom har det under senare år bedrivits ett efter förhållandena betydande fiskeri, huvudsakligen anlagt på expoit. Fångsterna omfatta vanligen helgefllundra och torsk men dessutom även i mindre skala laxöring, som i vårtider går upp i älvarna, fångas och

Forts. å sid. 586.

DANSKA STATENS
MONOPOL: DEN
KONGL. GRÖNLÄNDSKE
HANDELSPLATSEN I KÖ-
PENHAMN; i bak-
grunden fartyget "Hans
Egede". Magasinen med
räv- och björnskinn
m. m.

Riffr fotografier.

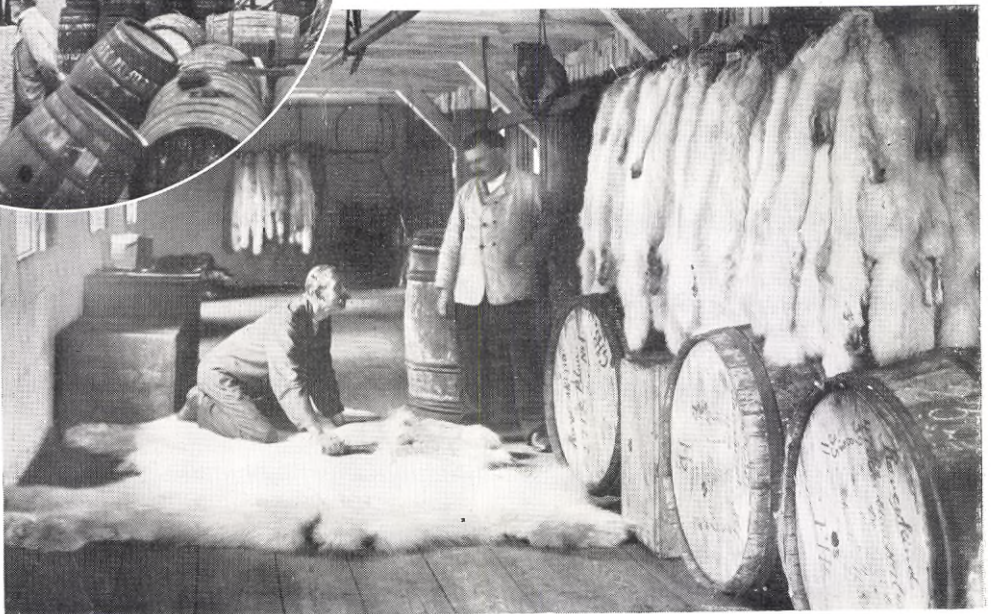

Foto. Ohm, Malmö.

Kliché Aug. Sjöbergs Bildanst., Gbg

Skåne fick första tillfället att hälsa sin hertiginna, kronprinsessan Louise välkommen, då kronprinsparet den 6 juni, på själva Svenska flaggans dag, anlände till Hälsingborg i och för sommaruppehåll å Sofiero. Staden låg i strålände solsken och flaggskrud, en vacker ram för de lysande mottagningshögtidligheterna, då de kungliga gästerna anlände med extratåg från Hässleholm. Vid Centralstationen mötte representanter för stadens myndigheter, och utanför stationen paraderade under befäl av ryttmästare J. Lilliehöök den skvadron skånska husarer, som skulle eskortera kronprinsparet till Sofiero. På vägen ditut, genom fästligt smyckade gator, över vilka de svenska och engelska flaggorna vajade, möttes den kungliga bilen överallt av spontana sympatyttringar från de samlade människomassorna. Senare ägde stor militärparad rum å Stortorget.

KRONPRINSPARET, PRINSESSAN INGRID OCH PRINSARNE BERTIL OCH CARL JOHAN ANKOMMA DEN 6 JUNI TILL HÄLSINGBORG för sommarvistelsen å Sofiero.

1. FRAMFÖR HÄLSINGBORGS JÄRNVÄGSSTATION.
T. h. om de kungliga Landshövdingen och grevinnan De la Gardie, t. v. generallöjtnant Mörcke och överstena friherre Cederström.
2. PÅ SOFIERO.
3. SVENSKA FLAGGANS DAG HÖGTIDLIGHÄLLES MED MILITÄRPARAD Å STORTORGET I HÄLSINGBORG.

Foto. Almqvist, Hälsingborg.

Foto. Ohm, Malmö.

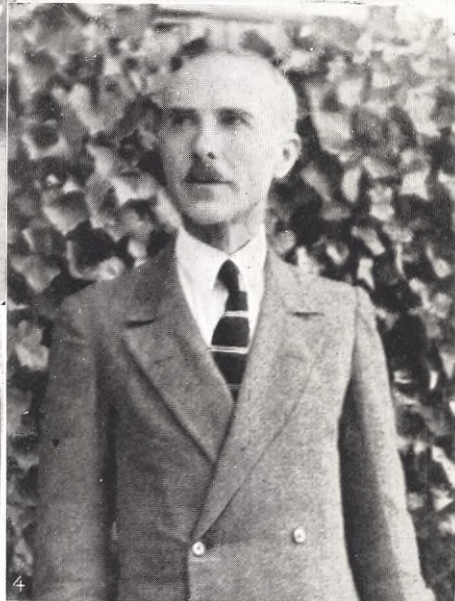
BLIV
MEDARBETARE
I
HVAR 8. DAG.

Herrar fotografer

uppmannas att vid insändande av bilder till H. 8 D. icke uraktlåta utsättandet av tydligt firmanamn och adress å respektive fotografier. — Endast då angives fotografen.

Ras Tafari Makonnen
Regent de l'Empire, Héritier du Trône d'Ethiopie

Den etiopiska härskaren, Ras Tafari Makonnen har på sin uppmärksammade och tidigare i H. 8 D. omnämnda Europafärd (se n:o 35) nått Sverige. Ankomsten inträffade den 7 juni via Malmö i och för omedelbart fortsättande till Stockholm, där halvofficiellt mottagande ägde rum. Annandagen besökte prinsen-regenten Uppsala, där han mottogs bl. a. av ärkebiskop Söderblom.

Ras Tafari's resa innebär en historisk händelse, enär det lär vara första gången sedan drottningens av Saba dagar som en furste av Ethiopien lämnar sitt land.

1—3. RAS TAFARI, ABESSINIENS REGENT OCH TRONARVINGE PÅ BESÖK.

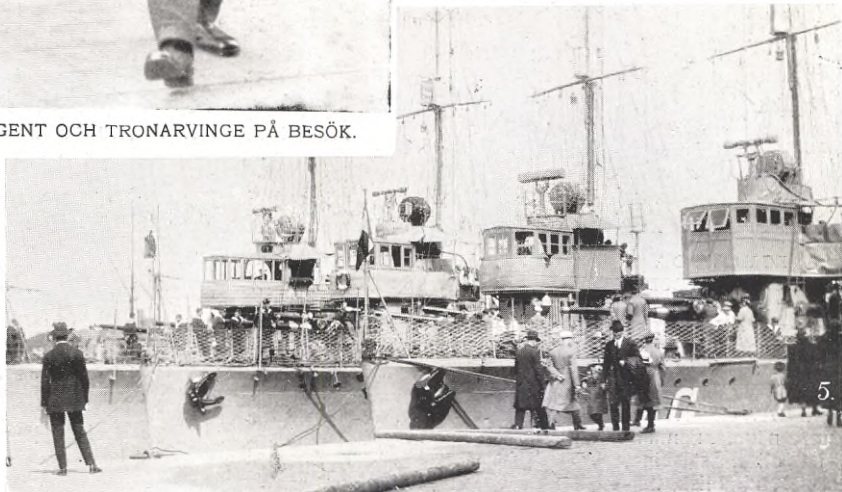
1. Den kätserlige fursten med svit ankommer till Trälleborg. Foto. Ohm, Malmö.

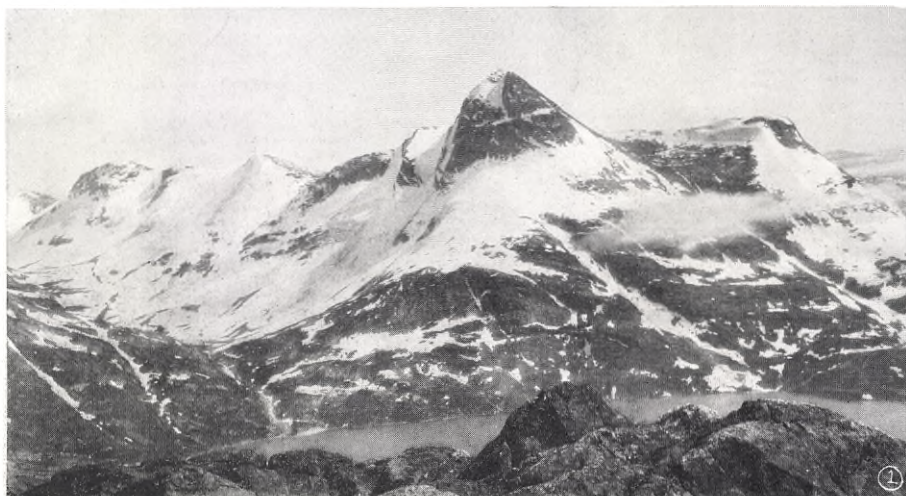
2. Ankomsten till Stockholm där riksmarskalken, exc. Prinzsköld mottog ä konungens vägnar. 3. Regentens visitkort med kätserlig krona i guldtryck.

4. REPUBLIKEN SCHWEIZ NYE MINISTER VID SVENSKA HOVET, M. CHARLES LARDY. (2 och 4 Foto. V. Malmström, Sthlm).

5. EN FRANSK JAGARESKADER I STOCKHOLM. Text å sid. 596. Bildcentralen.

Kliché: Gots Bildbyrå & Klichéanstalt, Gbn.

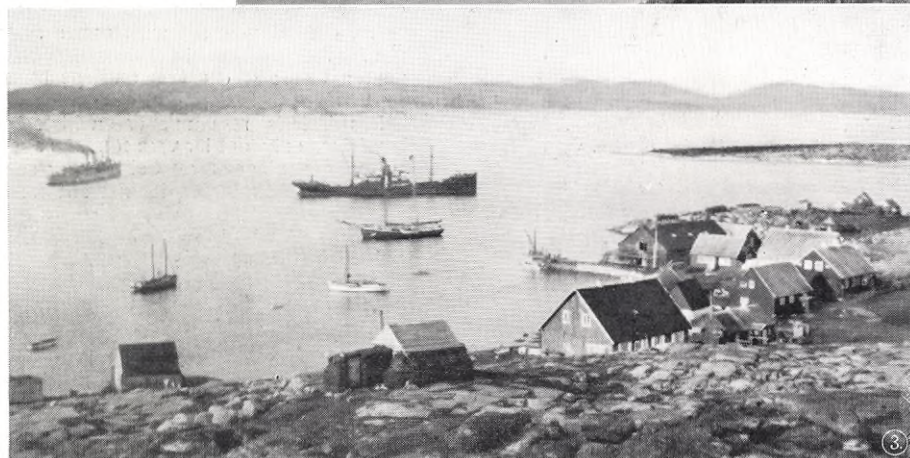

GRÖNLANDBILDER:
1. EVIG IS OCH SNÖ.

Forts. fr. sid. 583.
nedsaltas. På senare tid har man även infört några stammar av isländska får, som synas trivas väl med livsbetingelserna på Grönland och därför säkerligen komma att bilda ett gott tillskott till landets förut så sparsamt flytande ekonomiska hjul. Slutligen må framhållas den jakt som över hela landet bedrivs på polarräv och polarbjörn — en näringsgren som lik-

2. ETT AV DE MÅNGA ÖDE
KUSTLANDSKAPEN MED
NÄSTAN BOHUSLÄNSK
SKÄRGÅRDSTYP.

3. EGEDSMINDE.
4. SEMINARIET I GODT-
HAAB.

Efter fotografi. Sjöberg.

väl är av betydelse blott för enskilda distrikt. Av exportvaror kunna nämnas: animaliska oljor, sälskinn, saltfisk, klippfisk, hel-

födoämnen i form av olika slags mjöl och gryn samt manufaktur, järn- och trävaror.

Någon industri finnes icke på Grönland, och på ett enda undantag när har landet ej heller visat sig besitta några mera sällsynta eller kostbara mineralvärden. Undantaget bildar kryolittbrottet vid Ivigtut, varifrån årligen utforslas betydande kvantiteter, som dels användas i emaljindustrins tjänst och dels vid tillverkningen av aluminium. Afärsmän, som önska upplysningar rörande grönländska förhållanden kunna hänvända sig till styrelsernas för koloni-

PRIMITIVT GRÖNLÄNSKT NYBYGGE I ÖSTLIGA GRÖNLAND.

erna i Grönland kontor i Köpenhamn, som ledes av dir. Daugaard-Jensen.

Från dansk sida har under tidernas lopp mycket gjorts för att höja den grönländska befolkningen. Huruvida eskimåerna blivit lyckligare genom förbindelsen med den europeiska kulturen må lämnas därhän. Men ingen kan förneka att det från dansk sida bragts stora offer för den nordliga kolonien, vilken, såsom det framgår av ovanstående, ekonomiskt sett icke är någon synnerligen inbringande aktie. Vetenskapsmän ha genom flera generationer befarit, undersökt och kartlagt, speciellt Grönland, och åtskilliga av dessa män ha modigt satt livet till. Sådant var det öde som drabbade de tre kamraterna Mylius-Erichsen, Höeg-Hagen och Jörgen Brönlund. Det blev även den svenske forskningsresanden d:r Thorild Wulffs lott och många, många andras. Från Skandinavien, Tyskland, England och Amerika har man sökt sig ditupp, men huvudinsatsen i såväl vetenskapligt som kommersiellt hänseende har dock presterats av Danmark.

Grönland hör med full rätt under Danmark och det är väl knappast någon, som vidare vågar bestrida Danmark denna rätt. Det språk som förts från några enstaka norska tidningar är intet täckande uttryck för norskt sinne-

INFÖDD GRÖNLÄNDARE vid borrhingsarbete.

GRÖNLÄNSK SÄL- OCH VALFÄNGARE MED SIN KAJAK.

lag i denna sak. Ej heller bör man i Norge väga på guldvåg varje ord från danska chauvinisters sida.

Hela Danmarks befolkning önskar att bevara Grönland för Danmark, och det arbetas på att skaffa den i många hänseenden naiva och lågt stående befolkningen goda och människovärdiga villkor. Danmark vill göra allt för att utbreda kunskapen om Grönland och grönländarne, men önskar samtidigt — och detta

Forts. å sid. 595.

Efter fotografier

Klick: Gols Rithyrd & Klichéanstalt, Öbg.

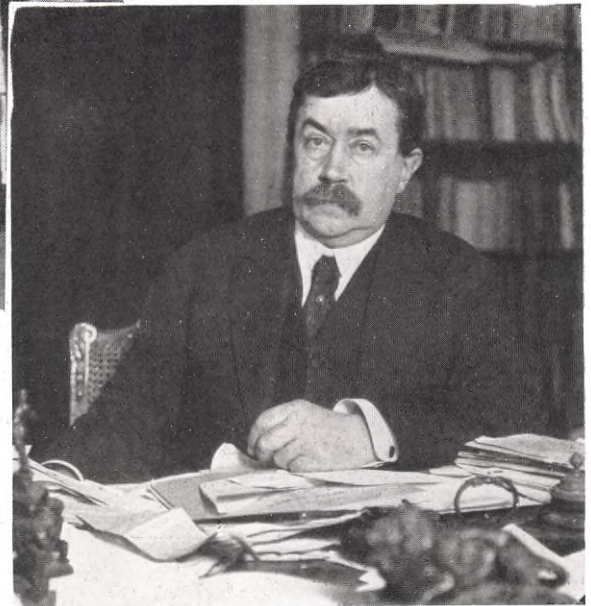

Efter fotograf.

Kliché: Sjöberg, Gbg.

Efter porträtt. FRANCOIS MARSAL.
Förrätv. finansminister. Har antagit president Millerands uppdrag att bilda en ny ministär för att till Kammaren överbringa hans formella budskap varefter president och regering avgå.

Efter fotografi.

Kliché: Gods, Gbg.

PAUL PAINLEVÉ.
Nyvald president i Deputeradekammaren och ansedd som den sannolikt blivande republikens president.

Överst t. v. RAYMOND POINCARÉ, konseljpresident sedan 1922. Sedan den för icke endast det egna landet, men även för hela Europa ödesdigra politik, för vilken Poincaré varit ledare och närmast ansvarig, äntligen fått sin politiska dom, har han avgått den 1 juni, och är vår bild tagen just då han lämnar republikens presidents palats efter att ha avlämnat hela ministärens demission.

Vidst. bilder: THOMSON (t. v.) och FRANKLIN BOUILLON, två framstående politiker, med vilka M. Millerand konsulterat om regeringskrisen. Intervju med journalister efter konsultationerna. *Texter å sid. 594.*

Efter porträtt.

Kliché: Sjöberg, Gbg.

Överst t. v.
M. HERRIOT, (x) borgmästare i Lyon och ledare av den radikala vänstern, på väg till nyvalens Deputeradekamraren. Poincarés förmodade efterträdare som konsejpresident, så snart Millerand avgått som republikens president.

T. h. LÉON BLUM, en av vänsterns mest framträdande personligheter vid sidan av Herriot och Painlevé.

I mitten:
PALAIS BOURBON, DEPUTERADEKAMMARENS PALATS, på öppningsdagen för den nya kammaren.

Klaus Berntsen, Danmarks äldsta aktiva politiker, f. statsminister och en av vänsterns ledare under mer än en människoålder, fyllde den 12 juni 80 år.

Klaus Berntsens politiska värv är nästan bokstavligt en livsgärning. Hemmansägareson från Fyen blev han efter grundlig utbildning högskoleföreståndare redan vid 38 års ålder. I Folkteinget invaldes han år 1873 och satt där oavbrutet till 1884. Efter två års frånvaro fick han åter sätta där 1886 och har sedermera ständigt återvalts. I nära 50 år har Klaus Berntsen sålunda varit medlem av den danska riksdagen — säkerligen ett tidsrekord utan motsvarighet. Inrikesminister 1908 efter Albertiaffären var han 1910—1913 statsminister. Hans huvuduppgift blev dock att vara med och skänka Danmark den nya grundlagen av den 15 juni 1915, såsom vilkens "fader" han även betecknas. Det vilar över hans livsgärning en sällsam harmoni och ide-

Foto. Elfvil, Kjöhm. KL AUS BERNTSEN. Kläck: Gohs, Östg.
Förutvarande dansk statsminister. Folkteingets äldste ledamot.
80 år 12 juni.

alitet och han står nu såsom en auktoritet, en av de gamla kämparna och en otadlig sådan. Utan att framträda för starkt har hans inflytande beständigt varit stort och han kan med rätta betecknas såsom en av sitt lands bästa män. A. H.

Till bild å sid. 592.

En ny vikingafärd startades den 7 juni från Kristiania med segelbåten "Leiv Eriksson". Deltagarna voro de båda amerikanerna, hrr Nutting och Hildebrand samt norske byråchefen Fleischer. I Bergen tillstötte färdens fjärdeman, den norsk-amerikanske marinmålaren John Todahl.

Från Bergen går färden västöver till Shetlandsöarna, Färöarna, Island, Grönland, Labrador, innanför Nova Scotia till Newyork. Färden är beräknad att räcka cirka 3 månader.

En av färdledarna, byråchefen Fleischer deltog även i den berömda vikingafärden till Rouen 1911.

Foto. Utgård, Gbg. DEN ITALIENSKE KRYSSAREN "CARLO MIRABELLO" (se H. 8. D. denna årg. n:r 35) I GÖTEBORG. Den italienska föreningen i Göteborg mottager en flagga.

Kliché: G. Ohl, Gbg.

En högtidlig faninvigning ägde den 4 juni rum å italienske kryssaren Carlo Mirabello, (se n:r 35) under dess förankring i Göteborgs hamn. Vid högtidligheten invigdes "på italiensk mark" italienska föreningens i Göteborg nya flagga i närvaro av hela den italienska kolonien, konsul Carl Ekman, m. fl. På landets sed utvecklades fanen av en ung italien-

ETT 450-TAL SVENSKA LUSTRESANDE MED "GELRIA" från Göteborg till London ankomma till Greenwich, där den stora ångaren ligger förtöjd som hotell för sina passagerare. Ångslupar förde dessa i land och därifrån gick färden i bi ar in till London.

ska, varpå, efter nedkallad välsignelse över densamma, musiken spelade upp fascisternas sång "Giovinezza".

Efter fotografier.

Text å sid. 596.

Kliché: G. Ohl Utgård & Klichéanstalt, Gbg.

PARADPRAKT.

LONDON. KONUNG GEORGS FÖDELSEDAG, DEN 2DJE JUNI, HÖGTIDLIGHÄLLES MED STOR PARAD. *Infällningen: Fr. v. prinsen av Wales, konung Georg och hertigen av Connaught, vid paraden.*

Efter fotografier.

Kliché Aug. Björngrens & Johansson, Gbg

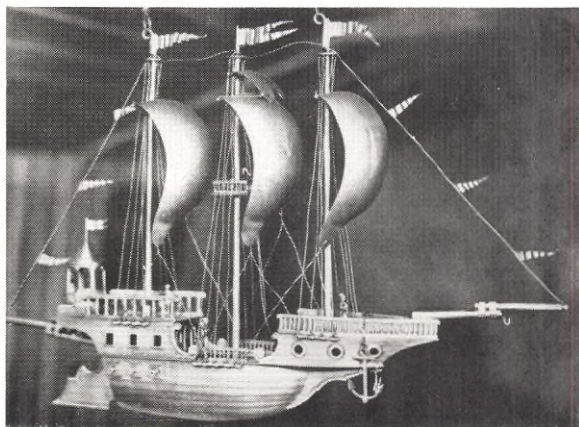
MÜNCHEN. 50-ÅRS DAGEN, DEN 1STE JUNI, AV BAYERNS KRIGARFÖRBUND (*sammanslutning av alla Bayerns krigsveteranförningar*). *Främst sittande, i den högkarmade stolen KRONPRINCESSAN ANTONIA, FÖDD PRINCESSA AV LUXEMBURG; t. h. om henne: prinsessorna Arnulf och Alfons; t. v. prinsessorna Leopold och Carl Theodor. Bakom dem fr. v. KRONPRINS RUPPRECHT, prinsarna Leopold, Albrecht (civil, kronprinsens son), hertig Christoph och prins Ludvig Ferdinand.*

Efter fotografier.

Kliché: Göta Kutyrd & Klichéanstalt, Gbg

Ett nytt vandringspris "Örlogsskeppet" har skänkts till Stockholms skytteförbund av dess styrelseordförande överste G. Lindström. Priset är uppställt för tävlingar i fältskjutning inom förbundet och blir definitiv egendom inom den förening eller kompani, som först uppnår fem inteckningar i det samma. Söndagen den 1 juni tävlades första gången om

ETT NYTT VANDRINGSPRIS TILL STOCKHOLMS SKYTTEFÖRBUND, skänkt av dess styrelseordf., överste G. Lindström.

STOCKHOLMS-GILLET FIRAR SIN 10-ÅRS DAG. Ett nytt standar avtäckes och Gillets älderman, friherre C. Rosenblad, tilldelas en ny äldermanskedja. T. v. Detaljförstoring. — Foto. Holmén, Sthlm. Klisché. Sjoberg, Gbg.

"Örlogsskeppet" och erövrades det då av Östermalms skytteförening, som alltså har första inteckningen.

*

Stockholms-Gillet, en yngre sammanslutning med samma uppgift och ändamål som samfundet S:t Erik, firade den 4 juni sitt tioårsjubileum med stor högtidsfest å Grand Hotel i närvaro av omkring 200 gillesbröder och andra inbjudna. Därvid överlämnades av överståthållare Hederstierna till Gillets älderman, kommentanten, friherre C. Rosenblad, en ståtlig äldermanskedja av förgyllt silver och emalj och avtäcktes därefter Gillets nya standar i blått siden med Birger Jarls bild broderad.

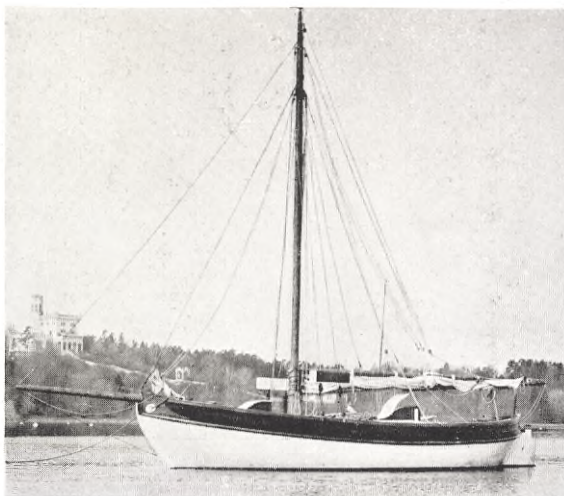

Foto. Myres Pressebyråa, Kristiania.

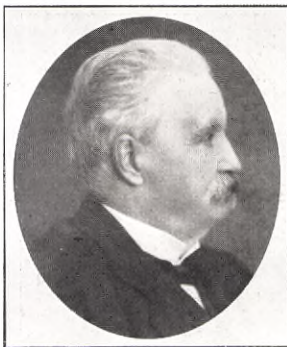
Klisché: Gofs, Gbg.

I SEGELBÅT ÖVER ATLANTEN. Två nordmän och två amerikanare segla med "Leiv Eriksson" (båten t. v.) från Bergen till New York. Grupp bilden visar tre av de fyra vikingarna, fr. v. amerikanarne Nutting och Hildebrand samt nordmannen byråchefen Fleischer.

Text å sid. 589.

H. L. O. WINBERG.
F. d. Professor. — Lund.
80 år 15 juni.*

J. A. BRINELL.
F. d. Överingenjör. — Sthlm.
75 år 19 juni.*

R. A. BRANDEL.
Fil. d.r. Reg.-pastor — Sthlm.
60 år 17 juni.*

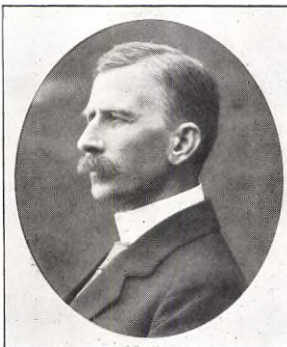
A. T. S. NYGREN.
Nyttnämnd Professor v. Lunds
univ.*

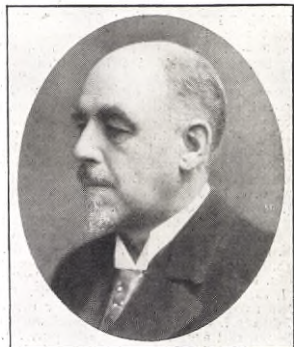
H. T. BIÖRKLUND.
F. d. Landshövding. — Sthlm.
75 år 16 juni.*

P. E. H. ÖLANDER.
Kansliråd. — Stockholm.
60 år 7 juni.*

L. E. GEZELIUS.
V. Häradshövding. — Bure-
gården. — 60 år 9 juni.*

J. WÆRN.
Godsägare. — Knobesholm.
60 år 16 juni.*

C. ROSENBLAD.
Frlh. Kommandant. — Stock-
holm. — 70 år 8 juni.*

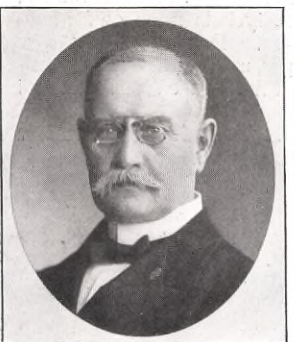
B. F. STAËL VON HOLSTEIN
Överste. — Halmstad.
60 år 18 juni.*

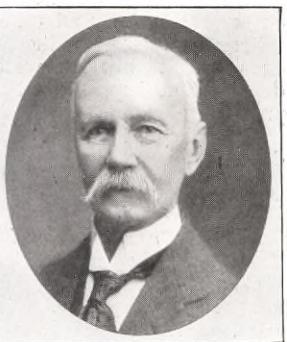
G. HEDENGREN.
Överste. — Strängnäs.
55 år 17 juni.*

T. BIELKE.
Greve. Major. — Stockholm.
55 år 17 juni.*

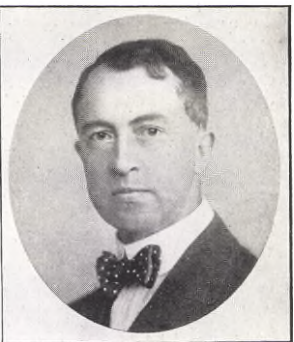
J. T. MORÉN.
Musikdirektör. — Stockholm.
70 år 26 maj.*

P. D. SILFVERSKIÖLD.
Med. lic. — Styrso.
70 år 12 juni.*

F. W. HEDLUND.
Direktör. — Stockholm.
60 år 19 juni.*

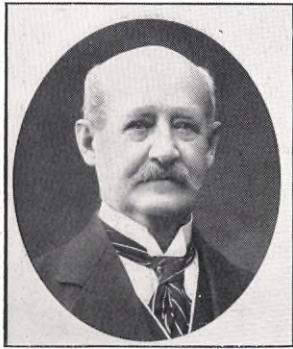
C. F. LILJEBLAD.
Fil. d.r. — Stockholm.
50 år 18 juni.*

* Data ä nästa sida.

Kliché: Aug. Ryöbergs Klichéanst., Öbg.

P. C. L. LOVÉN †.
F. d. Överste. — Stockholm.
F. 1841. † 5 juni.*

G. F. S. EHRENBORG †.
F. d. Major. — Godsägare.
Halmstad. — F. 1841. † 3 juni.*

P. A. E. WOLLERT †.
F. d. Major. — Ätvesta.
F. 1845. † 25 maj.*

J. WIDÉN †.
Direktör. — Örebro.
F. 1863. † 24 maj.*

HUGO WINBERG. Stud. 63; fil. dr 71, jub.-dr 21. Ex. elev v. Alnarps lantbr.-inst. 70—72, lantbr.-arränd. t. 86. Förest. f. Alnarps lantbr.-inst. m. prof. n. h. o. v. 86—11. Sdn 74 verksam inom hush.-sällsk.; dess hed.-led., led. av dess förvalt.-utsk. 82—16, led. av Skån. hushållsfören. sdn 97, led. av styrelse f. Sv. utsädesfören, Mejeriskolan, Frökontrollanst., Svinaveltsstat, Kontrollfören. även som av styr. f. redskapsprov.-anst. v. Ultuna o. Alnarp. Led. av Lantbr.-akad., hed.-led. av British dairy farmers assoc., av Deutsche Landtw. ges., Gruppordf. eller prisdom. v. in- o. utl. lantbr.-utst. Lantbr.-vetenskapl. förf. Tills. m. dr N. Engström o. sdn m. prof. Weibull utg. av Tidskrift f. lantmän 80—18. Eg. av Rosenlunds säteri 11—15; numera bosatt i Lund. Inneh. Malmö hushålln. sällsk. stora guldméd. Biografi o. helsid.-portr. ärg. XV: 38.

AUGUST BRINELL. Utex. fr. Borås tekn. elem.-skola 71, ing. v. Lesjöfors bruk o. v. Borås mek. verkst. samt övering. v. Fagersta bruk 82—03; övering. v. Järnkontoret 03—14. Med. red. av Järnkont. annaler 04—14, insp. f. materialprov.-anst. sdn 05. Led. av F.-båtskomm. 12, av bestyr. f. Francisoutst. 13, torvrosskomm. 14, led. av 1916 års torvkomm. Ord. f. Fagersta bruks a.-b. o. Nässjö torvströ a.-b. Fil. hed. dr. i Uppsala 07. Led. av vetensk.-akad., Ingeniörs vet.-akad. Internationellt berömd metallurg. Grand prix v. världsutställn. i Paris 1900. Teknol. fören. Polhemssed. Rinnamsmedaljen (instiftad 1917, första gången utdelad t. B. 1921). Brukssoeleteten besitt. vid sammanträde i dessa dagar aft med anledning av dr. Brinells 75-årsdag låta prägla en medalj i 17de storl. och till honom överlämna ett exemplar i guld. Biografi o. helsidesporträtt ärg. VIII: 23, senare portr. o. data ärg. XV: 25.

ROBERT BRANDEL. Stud. 86, fil. lic. 93, fil. dr. 94, teor. o. prakt. teol. ex. 97, prästv. s. ä., predik. v. Stockh. rannsakt.-fäng. 04—18. komminister i Storkyrkoförs. sdn 08, reg.-past. v. Svea art.-reg. sdn 17. Rektor v. Kraftska skolan i Stockh. 98—08, lär. sdn sistn. ärg; vid skolans vårvärsutlöstning i dessa dagar tilldelad Pro Patr. stora guldmédalj för 25-årig verksamhet vid densamma. Barnav.-nämndens kretsombud sdn 11. Led. av Stork.-förs. skoloråd sdn 12, dess kyrkoråd sdn 21. Komm.-led. i fören. De Gamlas Dag. Styr.-led. i Stockh.-Gillet sdn 17.

ANDERS NYGREN. F. 1890, stud. 09, teol. kand. 12, prästv. s. ä., v. past. i Bokenäs o. Ötmevalla 12—20, teol. lic. o. doc. i religionshist. i Lund 21, teol. dr. 23. I dagarna utn. t. professor i systemat. teologi (etik) i Lund. Ord. f. Lunds filosof. fören. sdn 22.

HENNING BIÖRKLUND. Stud. 69, hovr.-ex. 73, v. hvd. 76, aman. i Arméförvalt. 79, not. i Riksd. F. K. 81—86, kamr. o. sek. i Gen.-poststyr. 86, f. byråchef där 89, överdir. o. chef i Pat.- o. regist.-verket 1900—04, Landshövd. i Västerb. l. 04—16, Ord. i hushålln.-sällsk. under samma tid. Led. av Riksd. F. K. 09—11. Styr.-led. i Svenska vägfören. 14, v. ord. f. sdn 20. Ord. i apot.-komm. 13, led. av ett antal komm. t. 04.

ERIK ÖLANDER. Stud. 83, hovr. ex. 88, e. o. not. i Svea hovr. s. ä., v. hvd. 92, kansliskr. i Just. dep. 96, kansliråd i K. M:s kansli sdn 17. Utg. av Sv. Författn. saml. sdn 06. Led. av styr. f. a.-b. Tjänstem. banken 97—18, av styr. f. Kopparb. e. banks avd. kont. i Stockh. sdn 18.

LARS EMIL GEZELIUS. Stud. 83, hovr.-ex. 87, v. hvd 91, prakt. jurist i Falun sdn 92. Styr. ord. o. disp. i Falu nya boktr.-a.-b. sdn 99. Stadsfullm. 96—19, landstingsman 02—09 o. sdn 12. Led. av Riksd. F. K. 08—19, led. av lagutsk. o. sårsk. utskottet.

JONAS WÄRN. Elev v. Göteborg. hand.-inst. 82—83, anst. å kont. i Göteborg. 84—85, i London 86—87. Utex. fr. Tekn. högsk. 89, anst. v. Böhlets mangan-gruvor 89—91, disp. där 91—98. Sdn sistn. är bosatt å sin egend. Knobesholm i Hall. län.

CARL ROSENBLAD. Ulijn v. Livg. t. h. 74, major 96, öv. ljtjn 98, överste o. sek.-chef i Livreg. drag. 04—15 i res. 18. Kommandant f. Stockh. garnison sdn 15. Led. av Riddarhusdir., led. av Krigshovr. 06—15. Ord. i styr. f. Sv. Haggans dag sdn stift. 16. Led. av Krigsvetensk. akad. 17. Alderman f. Stockh.-Holms Gillet. (Se sid. 592).

BIRGER STAEL VON HOLSTEIN. Ulijn v. Skån. husarreg. 86, ryttm. 03, maj. i an 12, i reg. 13, övltjn 16, överste i an. o. avsk. 19. Ord. off. h. Inspekt. f. kavall. 97—1900, tj. chef f. Skån. husarreg. 14, tj. gör. v. Ungerska kav. s. ä. Arränd. Viltva Wapnö v. Halmstad. Ord. i komm. st. sdn 21, led. av kyrko- o. skoloråd sdn 22.

GABRIEL HEDENGREN. Ulijn v. Livreg. t. f. 89, ljtjn v. Gen.-staben 99, major där 09, övltjn. v. Livreg. gren. 13, överste an 16, överste o. chef i Norrb. reg. 16, f. Söderall. reg. sdn 21. Chef i 8. dc inf.-brig. 22. Lär. v. Art. o. ing. högsk. 05—11. Chef i Gen.-stabens krigshistor. avd. m. Krigsarkivet 09—13. Sekr. i komm. f. omarbetn. av exercisregl. f. inf. o. kav. 02—04, led. av olika milit. komm. Led. av komm. f. omorgan. av härens musik 15. Led. av styr. f. Karol. förb. Red. illustr. militärrevy 98—08. Led. av Krigsvet.-akademien.

THURE BIELKE. Ulijn v. Livreg. drag. 90, ryttm. 08, i res. o. major i an 19. Styr.-led. i Filharm. sällsk. 05—10, i Konsertfören. 07—15, v. ord. i styr. f. Mazerska kvartettsällsk. 07, ord. f. sdn 20; styr.-led. i Kammarmusikfören. sdn 13, ord. i styr. f. Musikfören. sdn 18, styr.-led. i Musik. Konstfören. sdn sistn. ärg.

JOHN MORÉN. Folkskollär. ex. 75, org. ex. 76, musiklär. ex. 88, efter tj. gör. i landsorten beförd. t. klockare o. senare även t. kantor i Hedv. Eleono-ra förs. i Stockh. 92. Inneh. med. Litt. et art. samt Sällsk. Pro Patr. stora guldméd. Led. av komm. f. utarbet. av liturg. o. musik. bilagor t. handboken 10.

PETTER SILFVERSKJÖLD. Stud. 72, med. lic. 81, prakt. läk. i Göteborg. 82—08 läk. v. Kustsjukh. å Styrö 90—24. På sin tid ord. i Göteborg. läkarsällskap, i sällsk. Jultomt, stift. o. ord. i Sällsk. f. fritidstekar. En av stift. av Styrö Havsbad, under flera år dess läkare o. verkst. dir. Stift. av Havsanst. f. skrotlösa barn å Styrö. Under sin 25-åriga praktik i Göteborg. läk. v. flera av skolorna där.

FREDRIK HEDLUND. Debut. i För. Stat. 86, eng. där 86—89, h. Aug. Lindberg 89—90, v. Dramat. teat. 96—98 o. 99—05, Vasateat. 05—18; dir. f. Folkteat. 14—15 o. sedan 18.

FREDRIK LILJEBLAD. Stud. i Berlin 98, cand. chem. 1900, phil. dr. i Leipzig 05, auk. hand. kem. i Stockh. 07, sakkunn. v. Gen.-tillstyr. 14, denat. kontr. i Stockh. l. 15—19, i Stockh. sdn sistn. ärg. Lär. i varukunnsk. v. Stockh. handgymn. sdn 16. Konsult. kemist.

CHRISTIAN LOVÉN †. Ulijn v. Vend. art.-reg. 61, v. 2a Livg. 64, överste o. sek. chef f. Göta livg. 96—01, överste i an 01—09. Stadsfullm. i Stockh. 1900—06. Ord. i styr. f. Stockh. musikfören. sdn 05. Led. av Musik. akad. dess v. præs. 07—16.

GEORG EHRENBORG †. U-löjtn. v. Skån. drag.-reg. 60, major 87, avsk. 91. Äger fäd.-egend. Bärarp i Hall. län. V. ord. i hushålln.-sällsk. 78—94, ord. i styr. f. mell. Hall. järnv. 82—94, led. av styr. f. Småls. m.fl. prov hypoteksfören 88—94; kommunalkamrer f. Tidaholms köping 01—04, vikst. dir. i Tidaholm—Wartofta järnv. 04—08. Sedan 09 led. o. kassadir. i Halmstads sparb. samt rev. i Risbankens avd. kontor. Vårder.-man f. Små. o. Älvsb. hyp.-fören. sdn 09 samt i Allm. brandf.-verket f. Byggn. å landet sedan 96.

AXEL WOLLERT †. Ulijn v. N. Skån. inf. reg. 67, kapt. 83, i res. o. major i an 98—05. Kurs v. Gynn. centralinst. 73—75. På sin tid styr. led. i Malmö sockerfabr. a.-b. ord. i styr. f. a.-b. Heleneholm. verkst. dir. i Malmö f. Sv. tändsticksfabriks. a.-b. o. ord. i dess styr.

JONAS WIDÉN †. Utex. fr. Tekn. elem.-skolan i Örebro 81, assist. v. kem. stat. o. frökontrollanst. där 81—86, stud. v. univ. i Halle 87—90, assist. v. agrikultur-kem. försöksanst. där 90, v. utsädesfören. i Svalöv 91. Sdn 92 förestånd. f. kem. stat. i Örebro. Tj.-gjort som prisdomare v. ett stort antal allm. lantbr.-möten, sakkunn. v. utredn. inom lantbr.-styr., repres. f. Sverige v. internat. frökontrollkongr. Led. av hälsov.-nmd sdn 30 år, därav flera år som v. ord. f. Mångårig stadsrevisor. Tilld. hushålln.-sällsk. guldmédalj.

Till bilder å sid. 588.

Den franska presidentkrisen man befartat i samband med den inträffade ministerkrisen efter Poincarés demission den 1 juni har under den gångna veckan blivit verklighet. Det vid senaste deputeradekammarvalen segrande vänsterblocket, som skall utgöra grundvalen för den nya regeringsbildningen, har bestämt fördrat presidentens tillbakaträdande. Orsaken är, som bekant, Millerands ådagalagda partiskhet för det förut maktägande högerpartiets politik, särskilt i Ruhrfrågan.

Kravet på Millerands avgång före den utlupna tiden står emellertid i strid med Frankrikes statsförfattning. I en dylik situation kan presidenten givetvis vägra att lyssna till folkets krav, men utsätter sig i samma ögonblick för vissa schackdrag från sina motståndares sida, vilka småningom kunna framtinga hans tillbakaträdande. Detta är vad som nu skett.

Krisen har emellertid avvecklats på annat sätt. Efter fåfänga försök att förmå generalguvernören över Algeriet, den radikale Steeg att åtaga sig uppdraget har Millerand i före finansministern i Poincarés regering, François Marsal, en representant för minoriteten, lyckats finna en för konseljpresidentposten villig person. Den nya ministärens enda uppgift blir att införa parlamentet framför presidentens budskap, för att få till stånd en omröstning i presidentfrågan.

Det nya presidentvalet motes inom de allra närmaste dagarna.

Till bild å sid. 585.

Schweiz nye minister i Sverige, Charles Lardy, anlände den 6 juni till Stockholm.

Charles Lardy började sin diplomatiska bana som attaché i London 1898. Blev legationssekr. i Washington 1900, legationsråd i Rom 1903—1917, samt minister i Tokio 1920—1924. Under åren 1918—1920 innehade L. posten såsom "Directeur politique" vid utrikesministeriet i Schweiz och arbetade därvid mycket på att få till stånd den då ännu icke i Sverige inrättade ministerpost han nu bekläder.

Fors. fr. sid. 587.

säkert icke med orätt —

tystnad och ro kring det som har blivit kallat Grönlandsspörsmålet.

Huruvida traktaten leder till denna väg får framtiden utvisa. Men i en punkt äro säkert alla danskar och normän ense och det är att spørsmålet om Grönland icke må få lov att spränga det nordiska samarbetet eller avla onödig strid och bitterhet.

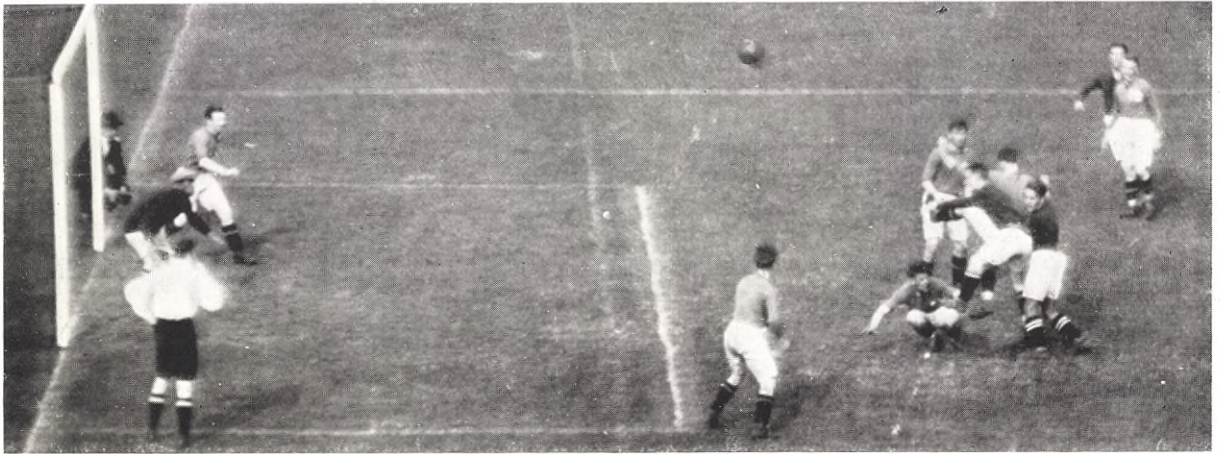
Det återstår tillräckligt med uppgifter att lösa ändå däruppe på Grönland, och Danmark önskar endast att man respekterar dess suveränitet över den stora ön och rättar sina handlingar därefter.

A. H.

Sedan detta skrivits har traktatfrågan behandlats på danska Folketingets grönländsutskotts avslutningssammanträde den 4 juni. Därvid föreslog socialdemokraterna och vänstern godkännande, medan de konservativa och radikala hemställde om avslag.

GRÖNLÄNSKA TYPER: 1. Ung grönländska, vars fader var dansk och moder infödd. 2. Eskimökvinnor på arbete. 3. Unge mödrar. 4. Grönlandsbarn. 5. Hemarbete.

SITUATIONSBILD FRÅN DEN OLYCKLIGA MATCHEN MOT SCHWEIZ' LAG, vilket senare vann med 2 mål mot 1 svenskt. De våra vunno upprättelse i slutspelet mot Hollands lag som endast nådde 1 mål mot svenskarnes 3 och därmed erövrade Sverige 3:dje pris i Olympiska turneringen. Vi återkomma här till. — Efter fotografi Kliché: Gohs, Öbg.

Till bild å sid. 585.

En fransk jagareskader, närmast kommande från Helsingfors, anlände till Stockholm den 5 juni och motogs å Strömmen med sedvanliga örlogsmässiga artighetsbetygelser.

Eskadern, som står under befäl av kommandörkaptenen av första graden, M. Martin, består av fyra fartyg, Algérien, Kaby-le, Arabe och

Sénégalis. Vistelsen i Stockholm varar till den 12 juni varefter närmast Malmö och Hälsingborg besökas.

Till bild å sid. 590.

De 450 deltagarna i den av Svenska Dagbladet och Nordisk resebyrå arrangerade Londonresan, startad den 1 juni från Göteborg med den för turen extra beställda holländska passarerareångaren Gelria, ha efter ankomsten till London uppmärksammats även av den engelska pressen.

Ehuru sällskapsresan ingalunda haft officiell prägel har dess deltagare dock blivit föremål för en ytterst sällsynt artighetsbetygelse i det att de vid avfärden på Greenwichs kaj hälsats av stadens borgmästare, som i spetsen för stadens styrande råd uttalat ett tack för besöket samt önskat färdtagarna lycklig återresa.

ÅRETS MÄRKLIGA DERBY-FÖRLOPP: En ättling av det berömda loppets instiftare vinner detta för första gången sedan 137 år. Derbyloppet vid Epsom med lord Derby's "Sansovino" i teten vid målet. Infällningen: Ägaren, lord Derby leder efter loppet in sin segerande häst under stort och allmänt jubel.

Årets Derbylopp har fått en över hela England med största tillfredsställelse hälsad utgång, i det att den nuvarande lord Derby med favoriten Sansovino vann Derby — en händelse som icke inträffat under de senaste 137 åren.

Det berömda loppet instiftades för 141 år sedan av familjen Derby, vilken sedermera varje år varit representerad i detsamma. Den nuvarande lord Derby har vid tre tillfällen förut, nämligen 1911, 1920 och 1923 på olika hästar varit segern nära. Med Sansovino nådde han slutligen sitt mål. Hans seger var utomordentligt populär och vanns med icke mindre än 6 hästlängder framom lord Astors St. Germans.

Efter fotografier.

Kliché: Gohs Ritbyrå & Klichéanstalt, Öbg.